

Hemmelig.Finans- og tolldepartementet.

23.

St. prp. nr. 112.

(1939)

Statsgaranti for pantelån til anlegg av valseverk for rustfritt stål og forandring av tolltariffens post «Metaller II. C. 1 a.»

Tilråding fra Finans- og tolldepartementet 20 mai 1939 godkjent ved kongelig resolusjon samme dag.

(Foredratt av statsråd K. Bergsvik.)

Stavanger Electro-Staalverk A/S, Jørpeland, søker i skrivelse av 4 august 1938¹ om statsstøtte til anlegg av et valseverk for rust- og syrefri plater. I brev av 29 september 1938¹ og 23 mars 1939¹ er nærmere redegjort for selskapets planer. Søknaden gjelder statsgaranti for et 2nen prioritets pantelån, stort kr. 1 305 000 til et nytt selskap som skal drive valseverket.

Stavanger Electro-Staalverk har vært i drift i 25 år og beskjeftiget da søknaden kom inn, ca. 500 arbeidere og funksjonærer. Omsetningen utgjør ca. 6 mill. kr. årlig og årskapasiteten 15 000 tonn, hvorav ca. 3 000 tonn er rust- og syrefritt stål fordelt på ca. 30 kvaliteter. Selskapet oppgir å ha brukt ca. 1,7 mill. kr. til utviding og modernisering av verket i løpet av de siste 10 år.

Stålverket har i mange år sendt rustfri platiner til engelske platevalserverk til utvalsning. Platene har dels vært tatt tilbake til Norge for salg og for bruk i verkets egen produksjon, dels har de vært levert til kunder i utlandet. Stålverket har i de senere år selv drevet et mindre båndvalserverk for koldvalsning av bånd av visse dimensjoner.

Det prosjekterte valseverk er beregnet på ca. 4 000 tonn 1 mm. plater pr. år. De foreliggende kalkyler er dog basert på en produksjon av 3 000 tonn d. v. s. 75 pst. av kapasiteten på to 8 timers skift. Anleggsomkostningene, medregnet grunnervervelser, beregnes til kr. 3 610 000. Stavanger Electro-Staalverk A/S forutsettes å lede og drive det nye valseverk og overta salget av det ferdige produkt. Nevnte selskap har påtatt seg å skaffe til veie aksjekapitalen i det nye selskap med 1 mill.

kroner samt en driftskreditt for valseverket stor kr. 500 000.

Det tenkes opprettet kontrakt mellom det nye selskap og Stavanger Electro-Staalverk A/S angående betaling for valsning av rustfritt stål. Stålverket forplikter seg til å foreta all sin valsning av plater ved det nye valseverk så lenge statsgarantien står ved makt, og valseverket forplikter seg på sin side til å utføre all valsning som stålverket måtte ønske. Det skal, så lenge statsgarantien står ved makt, være adgang også for andre norske selskaper til å få utført valsning av rustfri plater ved valseverket på samme kontraktvilkår som bestemt for Stavanger Electro-Staalverk A/S.

Det nye valseverk vil i tilfelle bli lagt på Vestlandet, antagelig i Bergen.

For å kunne levere et tilstrekkelig stort kvantum plater må Stavanger Electro-Staalverk A/S foreta en del forandringer og utvidelser av det nåværende verk. Omkostningene med dette beregnes til ca. 1 mill. kroner. Dessuten vil selskapet for egen regning måtte reise en driftskreditt på bortimot 1 mill. kroner for salg av ferdige plater. Det regnes med at valseverket med 2 skift vil beskjeftige 250 mann og ca. 20 funksjonærer. Når en tar i betraktning øket virksomhet ved stålverket for levering av råmaterialer til valseverket, regnes i alt 340 arbeidere og funksjonærer å få beskjeftigelse. Selskapet anfører at det har vist seg at det overalt hvor en først kommer i gang med innenlandsk industri i form av ferdige produkter som plater, vokser opp andre industrier for den videre bearbeidelse til ferdige forbruksartikler. En må anta at det samme vil bli tilfelle her.

Selskapet forutsetter at tollbeskyt-

¹ Følger som uttrykt vedlegg.

Statsgaranti for pantelån til anlegg av valseverk m. v.

telse for valseverkets produkter ordnes i forbindelse med statsgarantien.

Det statsgaranterte lån forutsettes å være rente- og avdragsfritt de 3 første år.

Kommisjonen for nye Arbeidstiltak uttaler i skrivelse av 4 april 1939¹ etter å ha redegjort for andre søknader om støtte til valseverk for rustfritt stål som Kommisjonen har drøftet:

«Det nye valseverk som Stavanger Stål søker støtte til, tenkes opprettet i Bergen av et eget selskap som kun får administrerende direktør felles med Stavanger Electro Staalverk. Den påtenkte ordning mellom dette selskap og det nye stålverk er antydnet i selskapets skrivelse av 23 mars d. å.¹ til Kommisjonen, som vi henviser til. Denne ordning, samt selskapets lover blir senere å godkjenne av Finansdepartementet.

Valseverkets driftskalkyle, innsent med selskapets søknad av 29 september 1938¹ var basert på innkjøp av platiner som stålverket skulle valse og selge i det frie marked. Etter forslag av 23 mars d. å. fra Stavanger Stål blir det valseverkets oppgave nærmest å utføre leievalsing for Stavanger Stål og andre som måtte ønske det. Etter denne ordning har Stavanger Stål satt opp en driftskalkyle som vi henviser til. Finansieringsplanene blir litt forskjellige, etter som man velger den ene eller annen form for drift av valseverket.

Etter en del drøftelse av saken, finner Kommisjonen å ville uttale at den legger stor vekt på at norsk stålproduksjon framstiller spesialprodukter på den måte, og til bruk for innenlandsk behov og også for å innarbeide seg på det utenlandske marked.

Kommisjonen er oppmerksom på jernkomiteens innstilling, og det arbeide som er gjort for å øke vår produksjon av jern og stål, og man håper at jernkomiteens planer må komme til utførelse om ikke så lenge. Det stålvalserverk som er planlagt av Stavanger Stål vil ikke på noen måte konkurrere med de planer som jernkomiteen har framlagt, men det vil bare utfylle disse planer på et enkelt lite område.

Det vil også ha sin store betydning for arbeidslivet i Bergen at det planlagte valseverk blir opprettet. Bergen har ikke så meget industri for tiden, så det kan av den grunn være ønskelig, og for landet ville det være av stor betydning at vi blir selvhjulpne med plater av rustfritt stål og at vi muligens kan få en del til eksport. Det er temmelig sikkert at anvendelsen av rustfritt stål vil komme til å øke sterkt, da det mere og mere anvendes i det daglige liv, og da særlig i form av produkter av plater. Ved en videre utvikling av vår produksjon av rustfritt stål, ville det også ha sin store betydning å få valseverk slik at man kan nyttiggjøre seg den utvikling som finner sted på dette område.

Med hensyn til selve valseverkets økonomi, så er det etter Kommisjonens mening så at en foredling av kromstål og kromnikkelstål (rustfritt stål) fram til plater i enhver henseende er en økonomisk prosess når salgsmulighetene er tilstede. Allerede nu er anvendelsen her i landet ganske betydelig, og den stiger stadig,

og vi mener derfor at det er en meget vel underbygget industri. Når man dertil ser på at et sådant valseverk vil skaffe beskjeftigelse til et betydelig antall arbeidere (ialt 340 mann) så må Kommisjonen anbefale at staten hjelper til å få dette anlegg i stand. Også det at man tenker det lagt i eller ved Bergen, som i høy grad trenger ny industri, må veie til fordel for anlegget. De oppstillede anleggs- og driftsbudsjetter må ansees som forsiktige og når valsningen utføres som foreslått mot en betaling som svarer til de virkelige omkostninger pluss et lite tillegg, skulle risikoen for valseverket være forholdsvis liten. Da det er ganske betydelige interesser for staten å varetta og da dessuten kontraktsforholdene mellom valseverket og leverandørene av råstoffet for dette blir noe egenartet, vil man bestemt foreslå at et medlem av styret blir oppnevnt av departementet. I stedet for rentefrihet de 3 første år, mener Kommisjonen at garantibeløpet bør forhøyes til kr. 1 500 000 hvorav avsettes til renter de første 3 år.

Kommisjonen gir enstemmig sin beste anbefaling av denne sak og at den fremmes så snart som mulig.»

Handelsdepartementet uttaler i skrivelse av 25 april 1939¹ bl. a.:

«For tiden foregår der her i landet utvalsing av jern og stål ved A/S Christiania Spigerverk, A/S Norsk Blikvalseverk og Stavanger Electro-Staalverk A/S, men der foregår ingen utvalsing av rustfritt stål til plater. Det vil være en stor vinning om man også kan gå til en sådan produksjon, og forbruket er stadig stigende. Forbruket av rustfritt stål her i landet regnes for tiden å ligge på mellom 800 og 1 000 tonn, og av den planlagte produksjon på 3 000 tonn må der således eksporteres minst 2 000 tonn. Stavanger Electro-Staalverk har spesialisert seg på kvalitetsstål og har en vel trent stab av ingeniører og arbeidere på dette område, således at det er en naturlig videre utvikling for dette verk å oppta utvalsing av rustfrie plater. Et verk som er basert på fremstilling av rustfrie plater, skulle ha bedre chanser for å oppnå lønnsomhet enn et verk som bare holder seg til de billigere stålsorter. De nåværende norske stålverk og valseverk er også for en vesentlig del basert på produksjon av høykvalitetsprodukter. Dette departement vil anbefale at der ytes et statsgarantert lån på 1,5 mill. kr. til realisasjon av den foreliggende plan.»

Dette departement finner under henvisning til de gitte uttalelser og under forutsetning av at det nedenfor omhandlede forslag til endring av tolltariffens post «Metaller II C 1 a» vinner bifall, å kunne tilrå at staten støtter anlegg av et valseverk for rustfritt stål, overensstemmende med de planer som er lagt fram av Stavanger Electro-Staalverk A/S. En er enig med Kommisjonen for nye Arbeidstiltak i at det er å foretrekke å forhøye lånebeløpet fra kr. 1 305 000 til kr.

¹ Følger som uttrykt vedlegg.

Statsgaranti for pantelån til anlegg av valseverk m. v.

1 500 000 og tilbakeholder renter ved utbetalingen, fremfor å innrømme rentefrihet for de første 3 år.

Av departementets samlede garantibemyndigelse på 20,5 mill. kroner stod igjen ved årsskiftet kr. 5 162 500, jfr. St. meld. nr. 31 for i år. Senere er tilsagt eller reservert garantier for til sammen kr. 455 000, således at det nå kan garanteres for vel 4,7 mill. kroner. En vil rå til at 1,5 mill. kr. brukes til støtte til det nye valseverk. Garantien antas å burde ytes i det vesentlige på følgende vilkår:

1. Aksjekapitalen i det nye selskap skal være minst 1 mill. kroner fullt innbetalt i kontanter. Det legitimeres at selskapet har oppnådd en driftskreditt på kr. 500 000.
2. Det statsgaranterte lån sikres ved pant i selskapets valseverk med maskiner og tilbehør med prioritet nestetter kr. 1 305 000. Den långivende bank må i tilfelle av misligholdelse først utnytte dekningsmulighetene hos selskapet før ansvar gjøres gjeldende mot staten.
3. Det statsgaranterte lån som er avdragsfritt i anleggstiden, skal tilbakebetales i løpet av 20 år fra første utbetaling å regne etter en plan som godkjennes av Finansdepartementet.
4. Det nye selskaps vedtekter skal godkjennes av Finansdepartementet som også skal godkjenne godtgjørelser til selskapets styre og lønningene til bedriftens leder og funksjonærer. Utbytte til aksjonærene må ikke deles ut uten departementets samtykke, så lenge statsgarantien er gjeldende. Departementet har adgang til å oppnevne et medlem av selskapets styre og for øvrig etablere den kontroll som til enhver tid finnes ønskelig. Bedriften dekker de dermed forbundne utgifter.
5. Handelsdepartementet fører kontroll med den tekniske side av driften. Selskapet må ikke uten Handelsdepartementets tillatelse ta opp tilvirking av andre produkter enn plater og bånd av rustfritt stål. Forholdet mellom det nye selskap og Stavanger Electro-Staalverk A/S fastsettes ved kontrakt som må godkjennes av Handelsdepartementet og Finansdepartementet.
6. Finansdepartementet kan bestemme at garantitilsagnet faller bort hvis ikke anlegget er påbegynt innen en nærmere bestemt frist.

I tilslutning til den foran omhandlede søknad om statsstøtte til anlegg og drift av et stålvalserverk for fremstilling av legerte plater og bånd har Stavanger Electro-Staalverk A/S i skrivelse av 23 mars 1939¹ enn videre søkt om tollbeskyttelse for det nye verks produkter.

Etter innledningsvis å ha pekt på de bestemmelser i tolltariffen som nå gjelder på dette område, anfører firmaet at det ikke var noen her i landet som fremstillet legerte plater eller bånd den gang tolltariffen fikk sin

utforming. Senere har firmaet selv tatt opp fabrikkasjonen av rustfri bånd opp til 180 mm bredde av tykkelse 0,2 mm og derover. Men legert stål i form av plater og bånd er etter den nåværende tariff uten beskyttelse. For å kunne bygge opp en ny industri for fremstilling av disse artikler med norske råprodukter i form av platiner, er det nødvendig at det foredlede produkt har minst samme beskyttelse som råproduktet hvorav det fremstilles. En slik beskyttelse er etter firmaets mening absolutt påkrevd for å beskytte det nye verk mot dumping fra utenlandske konkurrenter som må antas å ville se med uvilje på et nytt stålvalserverk for å gjøre Norge uavhengig av import av legerte plater og bånd.

Stavanger Electro-Staalverk A/S konkluderer sin foran nevnte søknad om tollbeskyttelse med å foreslå at der på legerte plater og bånd, bearbeidde og ubearbeidde, legges en grunntoll av 7½ pst. av verdien, motsvarende den tollsats som nå gjelder for verktøystål og legert stål ellers, såsom nikkell-, mangan-, krom- og wolframstål.

Søknaden har herfra vært forelagt Utenriksdepartementet, Norges Industriforbund, Norges Handelsstands Forbund og Norges Haandverkerforbund.

Utenriksdepartementet meddeler i skrivelse av 10 mai 1939¹ at det for sitt vedkommende ikke finner å burde rå fra at det legges en toll av 7½ pst. ad valorem på legerte plater og bånd, dersom dette må anses nødvendig eller sterkt ønskelig for å få satt i gang innenlandsk produksjon av disse varer. Da importen herav nå for en vesentlig del kommer fra Sverige — som jo skal varsles i henhold til Oslo-konvensjonen — er det imidlertid Utenriksdepartementets forutsetning at vedkommende svenske myndigheter får høve til å uttale seg før det treffes endelig avgjørelse om tollpålegget.

Norges Industriforbund har med skrivelse av 5 mai 1939¹ sendt over avskrift av en uttalelse datert 27 april s. år¹ fra De mekaniske verksteders landsforning som gir søknaden fra Stavanger Electro-Staalverk A/S sin beste anbefaling.

Med skrivelse av 9 mai 1939¹ har Norges Industriforbund enn videre sendt over avskrift av en skrivelse fra Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab av 6 s. mnd.¹ Nevnte selskap uttaler her bl. a. at det har grunn til å tro at det siden 1929 har vært landets største importør av legert stålmaterieell, og en tollforhøyelse slik som det er søkt om vil medføre større økonomiske ofre fra selskapets side. I 10-års perioden 1928—1938 har selskapet importert legerte stålplater til en verdi av over 1,5 millioner kroner. Hertil kom-

¹ Følger som uttrykt vedlegg.

Statsgaranti for pantelån til anlegg av valseverk m. v.

mer apparatur, vesentlig fremstilt av legerte plater, til en verdi av ca. 1 million kroner.

Det er ikke alene det økonomiske offer en slik tollforhøyelse vil bety, uttales det videre, som foranlediger selskapet til å nedlegge en inntrengende protest, men også den omstendighet at det finner verdensmarkedets priser på slikt materiell allerede i forveien er for høye. Sverige har på basis av de bestående eksportpriser kunnet bygge opp en meget stor industri, som ikke alene dekker landets eget behov men også i høy grad hevder seg på verdensmarkedet. Det må derfor forutsettes at Stavanger Electro-Staalverk A/S kan påregne en lønnende produksjon basert på de nå gjeldende priser uten noen tollbeskyttelse. Det er lite sannsynlig at utlandets eksportører vil innlate seg på dumping for vårt relativt lille marked og spørsmålet om hvilke foranstaltninger der bør treffes i den slags tilfelle må i all fall ikke tas opp før en slik dumping forsøkes gjennomført.

Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskap gjør videre oppmerksom på at det selv bruker en rekke forskjellige kvaliteter av legerte stålplater. Det er etter dets mening lite sannsynlig at Stavanger Electro-Staalverk A/S vil ta opp fabrikasjonen av samtlige disse kvaliteter, og under denne forutsetning vil det være urimelig om utgiftene til anskaffelse av nødvendig drifts- og anleggsmateriell i form av legerte stålplater skal bli beskattet med toll på materiell som ikke er gjenstand for innenlandsk fabrikasjon.

Selskapet slutter med å uttale at det vil anse en tollbeskyttelse for legerte stålplater og bånd for høyst urimelig og for en uberettiget øking av de byrder som eksportindustrien allerede har.

Norges Handelsstands Forbund har med skrivelse av 12 mai 1939¹ — uten selv å ta noe bestemt standpunkt i saken — sendt over gjenpart av en skrivelse fra Jerngrossistenes Forening av 27 april s. år¹. I denne er gjengitt en innhentet uttalelse fra foreningens formann, som bl. a. peker på, at råstoffene til fabrikasjonen av legerte plater og bånd kan erholdes dels innenlands og dels utenlands ved tollfri import av de nødvendige metaller eller råstoffer. Det påtenkte verk vil derfor ikke kunne sies å stå ufordelaktig ved kjøp av råmaterialer. Foreningens formann finner det imidlertid tvilsomt om det vil kunne konkurrere med de svenske verk som tilvirker legert stål. Disse har sikret seg egne kromjerngruver og ført opp egne ferrokromverk for å stå fritt overfor det internasjonale ferrokrom syndikat. Det er av avgjørende betydning at et verk som skal tilvirke legert

stål har sitt eget ferrokrom-verk, så det har anledning til å skaffe seg det viktigste legeringsmiddel til konkurrerende pris. Skal derfor det påtenkte verk beskyttes må det skje i en ganske annen målestokk enn der er søkt om, for å kunne motstå konkurransen fra de svenske verk.

Når Stavanger Electro-Staalverk A/S taler om «dumping» priser — uttales det videre — tror vi ikke at der vil bli spørsmål om at noe utenlandsk verk vil forsøke å slå ut et eventuelt norsk valseverk ved «dumping». De norske forbrukere har hittil nytt godt av den konkurranse som har pågått mellom svenske og amerikanske verker. De svenske verker er for tiden helt overlegne i konkurransen og det er med disse det norske anlegg må konkurrere i rustfri stålplater, som anvendes av de norske cellulosefabrikker, Norsk Hydro og delvis av fabrikantene av elektriske komfyrer. Så vel cellulosefabrikkene som Norsk Hydro, der representerer våre eksportindustrier, vil uten tvil få sine tilvirkningsomkostninger forøket ved forhøyede priser på rustfri og syrefaste stålplater. Det må også tas i betraktning at de svenske tilvirkere av legerte plater kjøper nikkell av norsk opprinnelse.

Formannen i Jerngrossistenes Forening slutter sin uttalelse med å anføre at det, før der ytes statsstøtte eller tollbeskyttelse til det påtenkte valseverk, bør nøye undersøkes om norske verksteder vil være konkurransedyktige når råmaterialene tollbeskyttes i så sterk grad som verket må kreve. Der er nå en flerhet av norske verksteder som konkurrerer med de utenlandske verksteder i tilvirking av ferdige produkter av legert stål, men selv med de nåværende priser for tollfri plater har norske verksteder ikke sett seg i stand til å holde utenlandsk ferdig vare helt ute.

Norges Handelsstands Forbund har i sin foran nevnte skrivelse av 12 mai 1939 gjort oppmerksom på at saken av forbundet også er forelagt Norges Jernvarehandleres Forbund. Det er imidlertid ennå ikke innløpet noen uttalelse fra denne organisasjon.

Norges H a a n d v e r k e r f o r b u n d har i skrivelse av 13 mai 1939 meddelt at saken har mindre interesse for håndverket, og at forbundet derfor ikke finner grunn til å avgi noen uttalelse.

H a n d e l s d e p a r t e m e n t e t har i sin foran nevnte skrivelse av 25 april 1939 med hensyn til tollspørsmålet uttalt, at det må anbefale den foreliggende søknad om tollbeskyttelse med 7½ pst. av verdien + de gjeldende tillegg for legert stål i form av plater og bånd.

Dette departement skal bemerke at plater av legert stål i likhet med plater av

¹ Følger som uttrykt vedlegg.

Statsgaranti for pantelån til anlegg av valseverk m. v.

jern nå til vanlig går inn under tariffens post «Metaller II C. 4 a» som er tollfri. Plater i arbeide som er 3 mm tykke eller derover hører under «Metaller II C. 4. b» med en grunntoll av 10 pst. av verdien, mens plater i arbeide av mindre tykkelse etter beskaffenheten i alminnelighet vil bli å henføre under en av postene under «Metaller II. C. 24».

For så vidt angår bånd av legert stål er å merke at sådanne av tykkelse inntil 3 mm hører under den tollfri post «Metaller II. C. 1. c.». Bånd av større tykkelse vil i alminnelighet bli å henføre under posten «Metaller II. C. 1. a» (verktøystål og legert stål ellers) med en grunntoll av 7½ pst. av verdien.

Etter det som er opplyst i søknaden fra Stavanger Electro-Staalverk A/S er lønnsomheten av det påtenkte nye valseverk betinget av at der gis tollbeskyttelse for verkets produksjon. Dersom departementets forslag om statsstøtte i form av garantiansvar for det nye tiltak vinner bifall, finner en derfor også å burde foreslå at der søkes utvirket endring i tolltariffen med sikte på tollbeskyttelse for de produkter som verket er forutsatt å skulle fremstille, nemlig plater og bånd av legert stål. I likhet med Handelsdepartementet finner en å kunne slutte seg til forslaget fra Stavanger Electro-Staalverk A/S om at disse produkter i tilfelle belegges med en grunntoll av 7½ pst. av verdien, motsvarende den nå gjeldende sats under tariffens post «Metaller II. C. 1. a», verktøystål og legert stål ellers, som nikkel-, mangan-, krom- og wolframstål.

Departementet vil anse det mest hensiktsmessig om plater og bånd av legert stål i så fall henføres under den nevnte post, som — under hensyntagen til den nåværende utforming av posten for tollfri plater («Metaller II C. 4. a») — antas å burde gis følgende ordlyd: Metaller II C. 1. a. verktøystål og legert stål ellers, som nikkel-, mangan-, krom- og wolframstål, herunder bånd samt plater, også mønstrede, tilskårne, utstansede, flensede, bøyet i bølgeform eller på annen måte eller forsynt med hull, dog ikke hull for nagler . . . a. v. 7½ pst.

I den foran refererte uttalelse fra Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab er det, som det vil sees, bl. a. fremholdt at det er lite sannsynlig at det påtenkte nye valseverk vil ta opp fabrikkasjonen av samtlige de kvaliteter selskapet bruker i sin bedrift.

Departementet finner i anledning herav å burde gjøre oppmerksom på at det med hjemmel i anmerkning 2. under tariffens post «Metaller II C. 1.» i tilfelle vil være bemyndiget til å tilstå tollfri innførsel for legerte plater og bånd som godt gjøres ikke å være gjenstand for innenlandsk fremstilling.

I den gjennom Norges Handelsstands Forbund innsendte uttalelse fra Jerngrossistenes Forening er det som tidligere nevnt bl. a. pekt på de vanskeligheter som vil oppstå i konkurranse med utlandet for de norske verksteder som tilvirker ferdige produkter av legert stål dersom det blir lagt toll på råvarene.

Departementet er oppmerksom på, at det — hvis der legges toll på plater og bånd av legert stål — muligens vil vise seg nødvendig i noen grad også å øke tollene på de ferdige produkter av disse varer, idet en må gå ut fra at ved fastsettelsen av de tollsatser som her kommer i betraktning i noen utstrekning har vært tatt hensyn til at råmaterialene hittil har vært tollfri. Ved det foran omhandlede forslag til forandring av tariffens post «Metaller II C. 1. a.» har en ment å imøtekomme kravet fra Stavanger Electro-Staalverk A/S om tollbeskyttelse for plater og bånd som ikke har undergått annen bearbeidelse enn nevnt i forslaget. Det er imidlertid på sakens nåværende trin ikke mulig å komme med noe nærmere utformet forslag til eventuelle endringer i tariffen for så vidt angår plater og bånd i videre bearbeidelse eller for helt ferdige produkter av disse varer. Det gjelder her en rekke artikler som går inn under forskjellige posisjoner i tolltariffen.

Etter hva departementet har brakt i erfaring har legert stål etterhvert funnet en stadig større anvendelse på de forskjelligste områder. Foruten i celluloseindustrien og andre industrier hvor rustfritt og syrefast stål er en nødvendighet, har produkter av legert stål også funnet en stigende anvendelse til fremstilling bl. a. av rør, ventiler og armatur, pumper, lister, beslag, vinkler, kar og beholdere og for øvrig til forskjellige gjenstander som brukes i meierier, hoteller og restauranter, til alminnelig kjøkkenutstyr m. v. For en rekke av disse artikler må det forutsettes at plater og bånd helt eller delvis danner utgangsmateriale for produksjonen.

For så vidt planene om det nye valseverk blir til virkelighet må en gå ut fra at det vil ta noen tid før dette vil kunne begynne sin produksjon. Under disse omstendigheter antar departementet at det må være tidsnok å komme tilbake til spørsmålet om eventuelt øket tollbeskyttelse for arbeider av legert stål i forbindelse med framlegget om tollavgifter for budsjett-terminen 1940—41.

Da det heller ikke synes grunn til å legge toll på plater og bånd av legert stål før produksjonen herav er kommet i gang vil departementet enn videre anbefale at den foran foreslåtte forandring under tariffens post «Metaller II. C. 1. a.» først settes i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Statsgaranti for pantelån til anlegg av valseverk m. v.

Finansdepartementet
tilråder

At Deres Majestet godkjenner og skriver
under et framlagt utkast til proposisjon for

Stortinget om statsgaranti for pantelån til
anlegg av valseverk for rustfritt stål og om
forandring av tolltariffens post «Metaller II.
C. 1. a.»

Vi HAAKON, Norges Konge,

gjør vitterlig:

Stortinget blir innbudt til å fatte følgende

vedtak:

I. Finansdepartementet får fullmakt til på statens vegne å stille garanti for et 2nen prioritets pantelån, stort inntil kr. 1 500 000 med prioritet nest etter kr. 1 305 000 i et valseverk for rustfritt stål, i det vesentlige i samsvar med tilråding fra Finansdepartementet 20 mai 1939.

II. Fra den tid Kongen bestemmer skal tolltariffens post «Metaller II. C. 1. a.» lyde slik:
Verktøystål og legert stål ellers, som nikkel-, mangan-, krom- og wolframstål, herunder bånd samt plater, også mønstrede, tilskårne, utstansede, flensede, bøyet i bølgeform eller på annen måte eller forsynt med hull, dog ikke hull for nagler . . . . . a. v. 7½ pst.
Tilråding fra Finans- og tolldepartementet ligger ved i avtrykk.

Gitt på Oslo slott 20 mai 1939.

Under Vår hånd og rikets segl

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted